

Moravský Krumlov (k. ú. Rokytná, okr. Znojmo) „Obora“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.
Povrchový průzkum.

Lokalizace: okolí bodu 49.0619956N, 16.3183350E.

V poloze „Obora“ příhodně situované na levém břehu říčky Rokytné, byly B. Grunou zachyceny archeologické nálezy. Získané informace byly předány referentovi této zprávy, který zde opakovaně provedl povrchové průzkumy. Ty potvrdily zdejší osídlení kulturou s moravskou malovanou keramikou a raně středověkým osídlením, souvisejícím s blízkým hradiskem.

Místo představuje okrajový východní výběžek jinak zalesněného svahu, svažujícího se k říčce v nadmořské výšce asi 230 m n. m. Jedná se o první doklady pravěkého a raně středověkého osídlení v uvedené poloze. Lze předpokládat, že lokalita pravděpodobně pokračuje výše do zalesněného prostoru.

Nevýraznou kolekci představuje svisle protáhlý výčnělek na výduti, fragment misky a další blíže neurčitelné zlomky keramiky. Z kamenné industrie se jedná o 11 kusů štípané kamenné industrie z rohovce typu KL I (2 nepravidelná jádra, rezidium dalšího jádra, 3 hrubé ústěpy, čepel z hrany jádra, menší ústěp, dlouhý trapéz s leskem a dva neurčené nálezy), dále ústěp s místní retuší z rohovce typu KL II a ústěp z červenohnědého radiolaritu. Broušenou industrii reprezentuje polotovar ploché sekerky z metabazitu typu Želešice (délka 10,4 cm, max šířka 3,4 cm). Z ostatní industrie je zastoupen otloukač z rohovce typu KL I.

Povrchovými průzkumy byla objevena nová lokalita kultury s moravskou malovanou keramikou, pravděpodobně staršího stupně, která rozšiřuje síť lokalit této kultury v oblasti těžby místního rohovce typu Krumlovský les.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Moravský Krumlov (Rokytná cadastre, Znojmo District), “Obora”. Neolithic. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Surface survey.

Martin Kuča

Napajedla (okr. Zlín)

Ulice Husova, parc. č. 1460/60.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1: 10 000, list 24-33-03, v okolí bodu 424/225 mm od Z/J s. č.

V letních měsících byl uskutečněn rozsahem menší záchranný archeologický výzkum na Husově ulici v Napajedlech, díky kterému byla prozkoumána část nově objeveného sídliště z mladší doby kamenné. Výzkumem bylo zachyceno celkem šest zahloubených objektů, které svým charakterem odpovídají běžným sídlištním strukturám neolitických sídlišť. Na základě keramického souboru je možné zdejší osídlení klást do mladšího stupně kultury s lineární keramikou (Bartík et al. v tisku).

Literatura

Bartík, J., Fojtík, A., Popelka, M. v tisku: Nová lokalita z mladší doby kamenné v Napajedlech. *Acta musealia* 2019(1-2).

Summary

Napajedla (Zlín District), Husova Street. A completely new discovery of the Neolithic settlement dated back to the Linear Pottery culture was made during the excavation triggered by a construction of a new private estate.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Opava (k. ú. Kateřinky u Opavy, okr. Opava) „Dolní pole“, Hillova ulice.

Lengyelská kultura (?). Sekera. Náhodný povrchový nález.

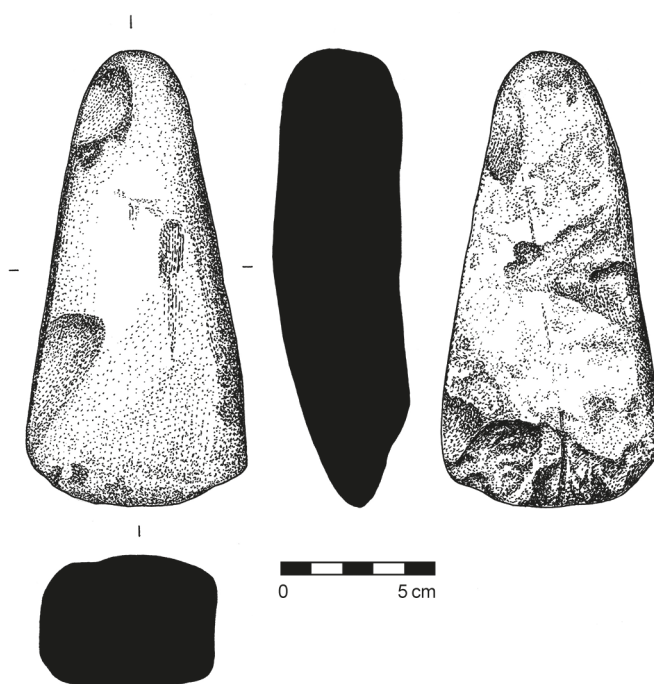
Lokalizace: N 49°57.39613', E 17°55.09452'.

Při procházce v okrajové části katastru Opavy jsem v srpnu roku 2018 našla kamennou broušenou sekerku (obr. 4). Jedná se o náhodný povrchový nález.

Sekerka protáhlého kopytovitého tvaru je symetricky broušená. Týl je oble broušený, boky jsou rovné, broušené kolmo k bázi. Příčný profil je obdélný s mírně konvexně vypouklým hřbetem. Zejména v bazální a břitové části, méně pak na hřbetu a bocích, je mechanicky poškozená, patrně v důsledku orby. Poškození na levém boku může být také pozůstatkem po upevnění.

Rozměry: délka – 149,9 mm; šířka ostří – 71,4 mm; šířka v průřezu – 59,8 mm, max. výška – 44,8 mm; hm – 658 g. Materiál nebyl určen.

Obdobná sekerka protáhlého kopytovitého tvaru, nepatrně menších rozměrů, pochází například z Hladkých Životic (Fryč 2010, obr. 6). Nález z Opavy rámcově datují do neolitu, pravděpodobně je možné jej řadit do lengyelské kultury. Byl předán do Slezského zemského muzea.

Obr. 4. Opava – „Dolní pole“. Broušená sekerka, ojedinělý nález z povrchového sběru. Kresba L. Malaníkové.

Fig. 4. Opava – “Dolní pole”. Stone axe. An isolated artefact of polished stone industry. Surface finding. Drawing by L. Malaníková.

Literatura

Fryč, D. 2010: Hladké Životice (okr. Nový Jičín). *Přehled výzkumů* 51, 311–312, 313.

Summary

Opava (Kateřinky u Opavy cadastre, Opava District), “Dolní pole”. Neolithic. Lengyel culture? An isolated artefact of polished stone industry. Surface finding.

Lucie Malaníková

Popovice (k. ú. Popovice u Rajhradu, okr. Brno-venkov)

„Niva“, parc. č. 201/4.

Lengyelská, jordanovská kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – Y=598889 X=1170700, Y=598899 X=1170711, Y=598880 X=1170732, Y=598867 X=1170723.

Při zemních pracích v průběhu výstavby rodinného domu na k. ú. Popovice u Rajhradu bylo zjištěno narušení archeologických situací. Výzkum probíhal ve dvou etapách. První etapa proběhla v červnu 2018 po vybagrování sondy, zářezu do prostoru základů rodinného domu o rozměrech cca 3 × 14 m. Zjištěno bylo souvrství a velké množství archeologických situací včetně četných artefaktů. Druhá etapa se uskutečnila v červnu 2019, kdy byla postupně odtěžena kulturní vrstva na geologické podloží, které tvořilo základy stavby.

Na relativně malé ploše stavby (19 × 14 m) se podařilo zachytit celkem 49 objektů různého charakteru nacházejících se ve dvou stratigrafických úrovních.

Pod cca 50 cm mocnou vrstvou navážky a ornice bylo možné identifikovat kulturní vrstvu (30–40 cm) obsahující objekty zařaditelné do doby bronzové (viz Popovice, doba bronzová). Ty porušovaly další kulturní vrstvu s nálezy a objekty (1 m) spadajícími do období přelomu mladší a pozdní doby kamenné (lengyelská a jordanovská kultura).

Ve spektru objektů převažovaly kúlové jámy nezařaditelné ovšem do vyšších struktur (vzhledem k malé ploše výzkumu). K období neolitu můžeme přiřadit především stavební a exploatační jámy.

Vzhledem ke kapacitě výzkumu nebylo možné odhalit širší vztahy jednotlivých kontextů. Je však zcela jisté, že se v tomto prostoru nachází pravěké sídliště opětovně využívané v několika obdobích prehistorie.

V současné době je prostor intravilánu obce Popovice intenzivně upravován. Kromě záchranného archeologického výzkumu na přelomu milénia, který se nacházel ve stejném prostoru, byly zjištěny zahloubené struktury i při stavbě inženýrských sítí v delších vzdálenostech (200 m) od popisované stavby (č. akce ÚAPP Brno 703/19).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Popovice (Popovice u Rajhradu cadastre, Brno-venkov District), “Niva”. During the archaeological rescue excavation, the settlement of Lengyel and Jordanów culture and Early Bronze Age was excavated.

Richard Bíško, Petr Kos

Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov) „Pod Šípem“. Parc. č. 709/442.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na plošné skrývce v místě budoucího rodinného domu byly prozkoumány tři zahloubené objekty, související s rozsáhlejším sídlištěm zkoumaným zde od r. 2014. Pouze jeden z objektů poskytl větší kolekci obvyklých keramických artefaktů.

Literatura

Čížmář, I. 2015: Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 56(1), 159.

Summary

Popůvky (Popůvky u Brna cadastre, Brno-venkov District), “Pod Šípem”. During the archaeological rescue excavation, three Lengyel settlement features were found.

Jiří Kala

Prostějov (okr. Prostějov)

„Za Kovárnou“, „U zlámaného kříže“.

Kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od poloviny září do začátku prosince 2019 probíhal výzkum při přeložce silnice II/366 Prostějov. Podařilo se odkrýt sídliště z mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou. Osídlení této kultury zde bylo známé již od konce 80. let 20. století, kdy prováděl výzkum Miroslav Šmíd v trati „Za Kovárnou“ při stavbě vodovodního řádu, a podařilo se mu zachytit pět sídlištních objektů (Šmíd 1991, 185).

Výzkum probíhal na dvou nestejně velkých plochách vzdálených od sebe asi 250 m. Větší plocha se nacházela právě v trati „Za Kovárnou“ na samém severním okraji Prostějova, při silnici a železniční trati vedoucí do Kostelce na Hané. Druhá plocha se nacházela SV od první při silnici na Smržice a prokázala pokračování osídlení tímto směrem, které se již nacházelo v trati „U zlámaného kříže“.

Obr. 5. Prostějov – „U zlámaného kříže“. Pohřeb dospělého jedince s milodary v podobě kančích klů. Foto L. Šín.

Fig. 5. Prostějov – “U zlámaného kříže”. Burial of an adult with grave goods in the form of boar tusks. Photo by L. Šín.